

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО

8900 Нова Загора, ул. „Цар Освободител“ 67

тел. 0457/6 27 57, www.pgss-nz.com, e-mail: info2000306@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

/Лиляна Стоянова – Директор
на ПГСС – Нова Загора/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

УЧЕБНА 2024/2025 ГОДИНА

Програма е разработена на основание Заповед № РД 09- 5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката, с която е утвърден Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Алгоритъм за прилагане на Механизма и приложенията към него и е приета на заседание на Педагогическия съвет на №3/28.10.24 г. и утвърдена със заповед на Директора РД 07-506/29.10.2024г.

Проблемът за агресията и насилието в училище не е нов за нашето общество, от години неговите мащаби се увеличават и съответно се разработват и предприемат различни по своя характер превантивни мерки и действия. Резултати при справянето с насилието могат да се постигнат само чрез обединяване на усилията на всички участници в училищния живот /учители, ученици, родители и непедagogически персонал/.

В ПГСС Нова Загора съществува традицията да се поставя акцент във възпитателната работа върху превенцията, формирането на просоциално поведение и ранната интервенция в отношенията между учениците при индикации за възникнали проблеми.

Отговорността за преодоляването на агресивните прояви на учениците и ориентирането им към конструктивно и социално желателно поведение е приоритет и отговорност на всички, работещи в гимназията. Разнообразни са дейностите, чрез които се реализира стремежа за установяване на една висока общоучилищна култура на социално компетентно поведение. Това става чрез активна възпитателна работа на класните ръководители в часовете на класа, чрез модели на позитивно взаимодействие и личен пример от учителите в учебните часове, чрез интензивна извънкласна дейност под формата на клубове по интереси, взаимодействие с други институции, посещения на различни форуми, културни и обществени мероприятия.

Осмислянето на свободното време на учениците и формирането на чувство на принадлежност и гордост към училището, в което учат е важна стъпка към моделиране на поведение в противовес на агресивното. Успоредно с това активното сътрудничество на родителите и привличането им като партньори е изключително важен фактор за преодоляване на агресивни прояви.

Въвеждането на програма за противодействие на тормоза се налага от разбирането, че реален напредък в справяне с насилието може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и следва от цялата училищна общност и се подкрепя от всички отговорни институции. Подобна политика е необходимо да включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуации на насилие.

Цел и същност

Насилието в училище е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психическото здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват.

Различните форми на насилие между децата в образователните институции поставя сериозни въпроси пред образователната система, като цяло и поражда нуждата от специализирана програма и механизъм за превенция на насилието, които да се реализират на училищно ниво. Настоящата програма трябва да:

- подпомага създаването на социална и образователна среда, в която децата да се чувстват защитени и подкрепяни;
- способстват за развитие у децата на подходящи умения и нагласи за отхвърляне на насилието като средство за общуване и поведение;
- повишава компетентностите на възрастните да се справят със ситуации на насилие и да създават правила, които да ги минимизират;
- да насърчава включването на всички заинтересовани лица за решаването на проблемите в училище.

Водещата цел в разработването на настоящата програма е повишаване информираността у децата за видовете насилие, начините да се предпазим от тях и местата, където можем да сигнализираме в случаите, когато сме жертва или свидетели

Същност - тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.

За ефективното справяне с насилието и тормоза от изключително значение е да се повлияе и промени поведението на всяко дете, а не да се съсредоточат усилията само върху преките извършители и потърпевши.

Мерките за справяне с насилието от деца над деца в училище трябва се насочват към всички проявления на това явление, а не само към неговите физически форми. Превенцията на тормоза

включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза

1. Оценката и осъзнаването на проблема е първата стъпка към неговото решаване. Оценката на проблема изисква да се даде отговор на следните въпроси: Осъзнава ли се проблемът и какво се знае за него? Кои видове и какви форми на тормоз има в училището? Колко често те се проявяват? Къде са местата, на които най-често се случват? Кои са участниците?
2. Да се изгради защитната мрежа като се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.
3. Създаване **на училищен координационен съвет** за справяне с насилието с ясни функции и делегирани отговорности
4. Изработване на план/програма за противодействие на училищния тормоз.
5. Създаване на пространство, в което се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие като например емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др.
6. Промени в ПДУ и провеждане на политика на нулева толерантност към насилието и тормоза

Дейности за справяне с тормоза

Дейности на ниво клас/класна стая:

1. Форми на груповата работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, предмети от задължителното учебно съдържание, различни извънкласни и извънучилищни дейности.
2. Извеждане на теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н.
3. Изготвяне на табла, презентации

Дейностите на ниво училище

1. Обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулиране на общоучилищни ценности и правила, които да бъдат част от училищната политика;
2. Договаряне на единен алгоритъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;

3. Разработване приемане на промени в Правилника за дейността на училището и обсъждането им с училищната общност;
4. Прилагане на програми за развитие на личните и социалните умения на децата;
5. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоза;
6. Подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз (въвеждане на нови форми и канали, гарантиране на конфиденциалността);
7. Включване на експерти, родителите и самите ученици в процеса на създаване и реализирането на всички интервенции;
8. Използване на подхода за работа с връстници (peer education), които трябва да станат естествените помощници при реализирането на всички видове интервенции както по отношение на децата, които са обект на тормоз, така и по отношение на децата, които упражняват насилие;
9. Повишаване квалификацията на учителите за работа с програмите, включително реализиране на специализирани тренинги за определени категории от работещите в училище за справяне с критични ситуации и други;
10. Ясно разпределение на конкретни отговорности на всички възрастни в училището, вкл. дежурства на определени места;
11. Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти;
12. Насочване към основни здравни и социални услуги за децата и семействата.

Родителското съдействие

1. Включване на родителите в заседания на Координационният съвет за противодействие на училищния тормоз и за работа с деца в риск при необходимост
2. Консултиране на родители или насочването им към специалисти
3. Участие на родители при изготвяне на програми за намаляване на агресията

Набиране на родители –доброволци, които могат и да осигуряват помощ при изпълнение на училищните дейности.

Въвеждане на защитната мрежа

Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7 (1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане”, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

Намесата и справянето с конкретни ситуации на тормоз и насилие е част от цялостната политика на училището срещу насилието. Намесата на възрастните следва внимателно да се обмисли и планира. Тя трябва да бъде последователно прилагана от цялата училищна общност, за да бъде максимално ефективна.

Настоящата програма е разработена от екип в състав:

Йовелина Тодорова -ЗДУД

Милица Герджикова-Димитрова-учител

Ирена Петкова-старши учител

Росен Росенов -образователен медиатор медиатор

Иванка Димова -мед. лице

Ружа Грозева -председател на обществения съвет

Даяна Ванчева -ученичка от XI а клас